

بجا و این که آینده دانش آموز برای دبیر مهم است و دبیر فقط رفع تکلیف از خود نکند.

● تشویق دانش آموز ضعیف، نه مایوس کردن یا بی میل کردن او

● تشویق دانش آموز به یادگیری این زبان بین المللی

● توجه به اختلافات فردی و توجه و رسیدگی به پایه دانش آموزان و ارائه درس در حد توان کلاس

● مدنظر قرار دادن روحیه و ظرفیت دانش آموزان

● معنی و مفهوم را آن چنان در ذهن دانش آموزان وارد کنند که فراموش نشود.

● نوشتن مطالب مورد تدریس روی تخته سیاه به طور مرتب و با خط استاندارد و خوانا

● آوردن مترادف ها و متضاد کلمات در حین خواندن درس، نه قبل از آن

۶. نحوه پرسش از درس، ارزشیابی و نحوه انجام تمرین ها

● معلمان زبان باید طوری تمرین ها را پرسند که دانش آموزان نتوانند با حفظ طوطی وار آن ها را پاسخ دهند.

● توضیحات مربوط به تمرینات را ترجمه و یک یا چند خط تمرین را به عنوان مثال حل کنند و بقیه تمرینات را خود دانش آموزان روی تخته سیاه حل کنند و دبیر نواقص و موارد لازم را اصلاح کند.

● اهمیت دادن به حل تمرینات

● بعد از تدریس هر مطلب به طور مرتب از دانش آموزان سوال هایی پرسیده شود تا بیش تر در ذهن برود و بماند.

● از همه افراد کلاس پرسش شود؛ به طوری که هرکسی در هر لحظه خیال کند که از او سوال می شود تا همه دقت کنند.

● پرسش نامنظم باشد، نه ردیفی؛ چون در این صورت، مؤثر واقع نمی شود.

● پس از اتمام هر درس امتحان بگیرند و در آخر هر ماه نیز یک امتحان گرفته شود. تأکید زیاد بر امتحان باشد.

● آشنا کردن دانش آموزان با امتحان تستی و نکات کنکوری از همان کلاس اول دبیرستان (نه فقط در کلاس چهارم که فرصت چندانی نیست) از طریق آوردن تست های مختلف به کلاس و حل آن ها.

● طرح سوال های مفید و همچنین طرح نمونه سوال هایی از امتحان نهایی در امتحانات کلاسی

● طرح سوال های خارج از کتاب در امتحانات کلاسی جهت آمادگی بیش تر دانش آموزان

● وقتی معلم زبان سوال در کلاس می پرسد، به حد کافی فرصت بدهد تا پاسخ بدهیم و خود او فوراً پاسخ را نگوید.

● پرسش درس دائمی باشد تا رقابتی بین دانش آموزان به وجود آید و توجه بیش تر به دانش آموزان ضعیف شود.

● برای فعالیت های کلاسی نیز ارزش قایل شود و ملاک ارزشیابی فقط اوراق امتحان پایانی نباشد.

● پرسش درس فقط از داوطلبان نباشد، بلکه از همه و مخصوصاً دانش آموزان ضعیف درس پرسیده شود.

● هر هفته از متن Reading و New words املا گفته شود تا دانش آموزان املائی کلمات را نیز یاد بگیرند.

● تصحیح دقیق اوراق امتحانی و رعایت بارم بندی سوال ها

● طوری درس را پرسند که دانش آموز احساس ترس، اضطراب و ناراحتی نکند و دست و پای خود را گم نکند.

تا این جا مطالب گفته شده مربوط به تمام دانش آموزان دبیرستان های دخترانه و پسرانه بود. ولی چند مسأله خاص درباره دبیرستان های دخترانه نیز مطرح است که به شرح زیر می باشند:

۷. مسایل خاص مربوط به دبیرستانهای دخترانه

● چنانچه دبیر زبان آقا باشد، مستقیماً به شخص نگاه نکند؛ چون دانش آموز خجالت می کشد.

● بهتر است دبیر آقا باشد؛ چون دبیران آقا از دبیران خانم در تدریس و اداره کلاس جدی ترند و خانم ها در کلاس فعالیت و تحرک چندانی برای تدریس از خود نشان نمی دهند.

● اگر چنانچه دبیر زبان خانم است، لباس ساده بپوشد و از تجملات و طلا... پرهیز کند تا حواس دانش آموزان متوجه چنین مسائلی نشود.

● دبیر زبان بهتر است خانم باشد؛ چون در این صورت بهتر می توانیم اشکالات خود را مطرح و حل کنیم.

۸. سایر موارد متفرقه و پراکنده

● چون پایه یادگیری زبان انگلیسی در دوره راهنمایی ریخته می شود لذا باید اهمیت زیادی برای این دوره قائل شد.

● در برنامه هفتگی دبیرستان، جلسات زبان از هم فاصله کافی داشته باشند تا بتوان مطالعه کرد و آماده شد.

● چون زبان انگلیسی زبان مادری نیست، باید به تدریس آن اهمیت زیاد داده شود و به طور واضح تدریس شود.

● در زمینه چگونگی ترجمه Reading درس به زبان فارسی، دبیر معانی تک تک لغات جدید را توضیح دهد و معنی کلی جملات را از دانش آموزان بخواهد؛ نه این که خود او بسرعت معنی روان را نیز بگوید و رد شود.

● تا حد امکان در دوره چهار ساله متوسطه، دانش آموزان یک دبیر ثابت داشته باشند.

● از دانش آموزان در مورد چگونگی تدریس نظرخواهی شود.

۳. تابع نظم بودن در تمام امور

- حضور مرتب و منظم در سر کلاس (عدم غیبت).
- رسیدگی منظم و پی گیر به تکالیف دانش آموزان (مثلاً رسیدگی منظم به دفاتر آن ها).
- وقتی تاریخی برای امتحان گرفتن تعیین می شود، دیگر چند بار عوض نکنند یا آن را لغو نکنند و یا اگر تکلیفی تعیین می کنند، قاطعانه عمل کنند.
- داشتن عشق و علاقه به کار دبیری زبان
- داشتن وجدان کاری
- علاقه مندی به تدریس

۴. تسلط علمی و آگاهی و شناخت همراه با ابتکار و

جدیدیت

- شرح کامل جزئیات هر درس
- داشتن تخصص لازم
- متکی نبودن بر مطالب کتاب و آوردن اطلاعات خارج از کتاب به کلاس
- داشتن قدرت بیان به زبان انگلیسی
- به کار گرفتن هر روشی برای فهماندن مطالب درس به نحو احسن
- داشتن طرح های ابتکاری برای تدریس و یادگیری بهتر
- طوری تدریس کند که قابل فهم باشد.
- سبک نگرفتن درس و وظیفه خود و داشتن جدیدیت لازم در تمام امور؛ مثلاً: در گفتار و کردار و در برخورد با کلاس و درس پرسیدن و امتحان گرفتن.
- مجرب بودن، داشتن سخت گیری نسبی، پرکار بودن، فعال بودن.
- داشتن روش متعادل، نه سخت گیری زیاد و نه بی تفاوتی
- رسیدن به حد کمال در تدریس و داشتن اطلاعات زیاد و آگاهی و شناخت صحیح از چگونگی روش های مختلف تدریس تا بتوانند نقش خود را بخوبی ایفا کنند.
- داشتن مدرک عالی، بالا و خوب به طوری که با دبیران مدارس راهنمایی فرق داشته باشد (دبیرانی هستند که با مدرک فوق دیپلم در سطح دبیرستان تدریس می کنند و لطمه زیادی به دانش آموزان وارد می سازند.)
- داشتن تسلط به زبان انگلیسی، مطالعه لازم و کافی و آمادگی لازم برای تدریس خوب در کلاس درس.
- تسلط بر تمامی مطالب کتاب
- آزاد نگذاشتن دانش آموزان در انجام تکالیف
- پاسخگویی به سؤال های خارج از کتاب دانش آموزان که البته مربوط به زبان انگلیسی باشد.

۵. مجهز بودن معلم زبان به فنون مختلف تدریس و

راهکارهای آموزشی پیشرفته

- ایجاد تنوع در کلاس و در حین تدریس برای این که کلاس خسته کننده یا کسل کننده نشود. این کار را می توان با استفاده از ضرب المثل ها و مطالب طنزآمیز جالب انگلیسی و یا از طریق گفتن انشا و خلاصه گویی درس انجام داد.
- داشتن روش تدریس خوب، جالب، شیرین و جذاب به طوری که با نحوه تدریس خود علاقه دانش آموزان را به درس برانگیزد.
- استفاده از زبان فارسی در آموزش زبان انگلیسی مخصوصاً در تدریس دستور
- توضیح درس به طریقه آسان و ساده و یا انتخاب ساده ترین روش و همچنین استفاده از تصاویر و یا اشیای واقعی به جای تدریس تئوری مطالب تا این که مطالب عمیقاً در ذهن دانش آموزان وارد و جاگیر شود.
- توجه و اهمیت دادن به تمامی قسمت های مختلف کتاب (عده ای از دبیران فقط به تلفظ، برخی به دستور، بعضی به تمرینات، عده ای به درک مطلب و ... اهمیت می دهند که نباید این طور باشد).
- سنجش سطح معلومات کلاس در جلسه اول و مطابق نمودن تدریس خود با آن
- تقویت بیش تر دانش آموزان ضعیف (به جای بی اعتنایی به آن ها)
- کمک به دانش آموزان ضعیف از طریق دادن فرصت هایی برای جبران نمرات پایین و یا از طریق عدم تحقیر آن ها
- توضیح یا تدریس مفید و مختصر و خلاصه و ساده درس
- تدریس درس به زبان مادری دانش آموزان
- (با توجه به زنجیروار بودن مطالب درسی) مرور و یادآوری مطالب مربوط به درس های قبلی و یا مربوط به مطالب سال های قبل
- توضیح مطالب از ریشه آن ها، توضیح واضح درس
- تأکید بر تهیه dictionary و یاد دادن طرز استفاده آن
- راهنمایی و هدایت دانش آموزان و آموختن شیوه های درست مطالعه و یادگیری زبان انگلیسی به آن ها
- صحبت به زبان انگلیسی در کلاس (هم در تدریس و هم سایر صحبت های کلاسی) در حدود فهم دانش آموزان با توجه به پایه آن ها و استفاده کم تر از زبان فارسی (البته باید به سطح کلاس توجه شود. شاید بعضی ها توان فهم آن را نداشته باشند و از درس و کلاس زده شوند).
- داشتن تخصص کافی در مکالمه به زبان خارجی
- امیدوار کردن دانش آموزان به آینده و یادآوری و توجیه لزوم یادگیری زبان و ایجاد شوق و انگیزش در آنان از طریق تشویق

سوم این که: به آن‌ها یادآور شدیم نام خود را در پاسخنامه ذکر نکنند؛ اما سال تحصیلی و میزان علاقه به یادگیری زبان خارجه را (در پنج گزینه ۱. زیاد، ۲. متوسط، ۳. کم، ۴. هیچ، ۵. بی تفاوت) ذکر کنند. این پرسشنامه (که نسخه‌ای از آن در پایان این مقاله ضمیمه شده است) در ۸ دبیرستان پسرانه و دخترانه بین دانش‌آموزان سال سوم و چهارم دبیرستان توزیع گردید و نتایج جمع‌آوری شده به مقوله‌هایی طبقه‌بندی شد که بر اساس اولویت‌هایی هستند که زبان‌آموزان خود برای آن‌ها ذکر کرده‌اند. این نتایج کماکان در بخش زیر آورده می‌شوند:

نتیجه بررسی

ابتدا میزان علاقه زبان‌آموزان سال سوم و چهارم دبیرستان به یادگیری زبان انگلیسی جمع‌آوری شد و آمار آن به صورت زیر محاسبه شد:

۱. علاقه زیاد ۴۴٪
۲. علاقه متوسط ۳۷٪
۳. علاقه کم ۱۲٪
۴. هیچ علاقه ۴٪
۵. بی تفاوت ۳٪

الف: در مورد پاسخ‌های گروه اول که از دانش‌آموزان خواسته شده بود طبق اولویت‌های خود پنج ویژگی خوب معلم زبان را توضیح دهند، پاسخ‌های آن‌ها به هشت طبقه تقسیم‌بندی شد که به قرار زیر می‌باشند:

۱. برخورداری معلم زبان از اخلاق حسنه و حسن رفتار با دانش‌آموزان

در این راستا بهتر است فرازهایی را که عیناً از نوشته‌های دانش‌آموزان برگزیده شده، از نظر دبیران محترم زبان بگذرانیم که به شرح زیر می‌باشند:

- داشتن رفتار صمیمانه با دانش‌آموزان
- ایجاد رابطه دوستانه و پذیرفتن عذر موجه دانش‌آموزان در مشکلات و سختی‌ها
- برخورداری از حوصله زیاد
- انس و الفت گرفتن با دانش‌آموزان
- منطقی بودن در مسایل و برخوردها
- مهربانی، دلسوزی، وظیفه‌شناسی، تواضع و شکیبایی
- نمونه بودن از نظر اخلاق و رفتار؛ به طوری که بتواند الگوی مناسبی برای شکل‌گیری شخصیت دانش‌آموزان باشد و تأثیرات مثبتی روی آن‌ها بگذارد.
- مؤمن و متعهد به خدا

- با احساس بودن و داشتن توان درک مسایل، تا بتواند احساسات دانش‌آموزان را درک کند.
- داشتن گذشت در قبال عدم مطالعه درس توسط دانش‌آموزی که مشکل یا گرفتاری داشته است.
- خبردار شدن از مشکلات و گرفتاری‌های دانش‌آموزان و سعی و کوشش برای حل آن‌ها در حد امکان، و برخورداری از چنان اخلاق خوبی که بتواند با دانش‌آموزان رابطه صمیمی برقرار کند.
- چون ما دانش‌آموزان در دوره دبیرستان دیگر بزرگ شده‌ایم و خوب و بد را تشخیص می‌دهیم، لذا نباید دبیران پرخاش و تندلی از خود نشان دهند؛ بلکه در ضمن تدریس و معلمی باید با ما صمیمی و مهربان باشند.

۲. دارای تلفظ نسبتاً صحیح و قابل فهم

- یکی از مهم‌ترین مشکلات در این زمینه این است که اکثر دبیران زبان انگلیسی برخی از کلمات را به طور متفاوت تلفظ می‌کنند که در نتیجه، دانش‌آموزان هر سال با یک نوع تلفظ آشنا و در نتیجه سردرگم می‌شوند. پس، داشتن هماهنگی بین تلفظ دبیران زبان یک ویژگی مهم و ضروری است.
- از همان سال اول دبیرستان، دانش‌آموزان را با فونتیک کلمات آشنا کنند؛ نه این‌که در کلاس چهارم شروع به این کار کنند.
- داشتن تلفظ دقیق، واضح، آشکار، شمرده، روان، صحیح، خوب... (تعداد زیادی از دانش‌آموزان به روان و واضح صحبت کردن معلمان خود اصرار داشتند.)
- فقط یک نوع تلفظ مثلاً آمریکایی یا بریتانیایی را مدنظر بگیرند؛ چون عده‌ای از دانش‌آموزان به یکی و عده‌ای به دیگری عادت می‌کنند و در نتیجه عدم هماهنگی به وجود می‌آید.
- کلماتی را که در قسمت آواشناسی آمده است، با تلفظ اصیل نخوانند.
- در موقع تدریس با صدای بلند و به طور رسا صحبت کنند تا همه بتوانند بشنوند و بفهمند.
- مخصوصاً لغات جدید هر درس و قسمت Reading را آرام بخوانند و چندین بار تکرار کنند و توضیحات بیش‌تری بدهند تا دانش‌آموزانی که ضعیف هستند، بتوانند یاد بگیرند.
- جهت اصلاح تلفظ خود، به منابع معتبر مراجعه کنند.
- دانش‌آموزان را وادار سازند تا هم لغات و هم متن درس را به طور گروهی و به تقلید از تلفظ معلم دسته‌جمعی تکرار کنند تا بهتر یاد بگیرند.
- معلم با دانش‌آموزانی که در تلفظ ضعیف هستند، بیش‌تر تکرار کند تا نقایص آن‌ها برطرف شود.

در این بررسی مقدماتی فعلاً به طرح مسأله و دریافت یا جمع آوری «بازخور» زبان آموزان بسنده می‌کنیم و قصد عمده این مطالعه، صرفاً آشناسازی مربیان محترم آموزش زبان خارجی با «بازخور» یعنی بازتاب‌ها و نظرگاه‌های زبان‌آموزانی است که مستقیماً در معرض رفتارهای آموزشی و جریانی‌های تدریس و الگوهای مختلف آموزشی، اخلاقی، شخصیتی و علمی مربیان خود قرار دارند؛ لذا بررسی علمی فرضیه مذکور را به تحقیق علمی‌تر و منسجم‌تری موکول می‌نماییم و در پاسخ آن تحقیق باید بتوانیم به این دو سؤال برسیم که:

اولاً: آیا جنبه‌های هنجار و مطلوب رفتارهای آموزشی معلم زبان می‌تواند تسهیل‌کننده (facilitating) و پیشرفت‌دهنده (enhancing) آموزش زبان خارجی باشد، یا نه.

ثانیاً: آیا ممکن است که جنبه‌های احیاناً ناهنجار و نامطلوب معلم زبان خارجی موجب ایجاد «صافی‌های عاطفی» (affective filters) و عوامل بازدارنده (impeding factors) در امر یادگیری زبان خارجی دانش‌آموزان شود؟

این سؤال‌ها به خودی خود حائز اهمیت هستند؛ اما فعلاً در این بررسی (همان‌طور که قبلاً هم اشاره شد) مورد رسیدگی قرار نمی‌گیرند و به بررسی جداگانه‌ای موکول می‌شوند.

شیوه بررسی

برای این که بتوانیم نگرش‌ها، نظرات و عکس‌العمل‌های واقعی، یعنی «بازخورهای حقیقی» زبان‌آموزان را کماکان جمع‌آوری و بررسی کنیم، پرسشنامه‌ای تنظیم کرده‌ایم که در آن، ویژگی‌های مناسبی نهفته است:

نخست این که: به منظور جلب نظر دانش‌آموزان به عوامل مؤثر در آموزش زبان خارجی، برخی از این عوامل را برای آن‌ها متذکر شدیم تا خود آگاهی (consciousness) لازم را به دست آورند و اظهار نظر آن‌ها متناسب، معیارگونه و مقرون به حقیقت شود.

دوم این که: برای آشکار ساختن اهمیت نظرات و مسؤلیت دانش‌آموزان در راستای برنامه‌های آموزشی و این که نظرات آن‌ها سنجیده و خودجوش باشد و بر اساس یافته‌ها، اطلاعات، احساسات و عواطف فردی آنان قرار گیرد، پرسشنامه‌ای به آن‌ها دادیم که فاقد پرسش‌های چندگزینه‌ای بود، بلکه از آن‌ها خواسته شده بود که پنج نکته مثبت یا ویژگی خوب را که معلم زبان باید داشته باشد، بیان دارند و در این راستا، ویژگی‌های تعیین شده‌ای را برای آن‌ها از پیش مشخص نکردیم. آن‌گاه از آن‌ها خواستیم که این ویژگی‌ها را با نوشتن شماره‌های ۱ تا ۵ از نظر اولویت نیز (در پایان کار) مشخص کنند. همچنین از آن‌ها خواسته شد که سه ویژگی منفی را که معلم زبان باید فاقد آن باشد، توضیح دهند.

خارجی در سطوح مختلف آموزشی، در ربع چهارم قرن بیستم به ویژگی‌های شخصیتی، عوامل فردی و روانی زبان‌آموزان نیز توجه زیادی معطوف شد، مانند خصوصیات درون‌گرایی/برون‌گرایی (براون ۱۹۹۴، صص ۱۴۵ تا ۱۴۹) وابسته به زمینه/ناوابسته به زمینه (ایضاً ۱۰۵ تا ۱۰۹)، نفوذپذیری/نفوذناپذیری (permeability/impermeability)، نگرش‌های مثبت/منفی (استرن ۱۹۸۳، صص ۳۷۵ تا ۳۷۹)، انگیزش‌های ابزاری/یکپارچگی (integrative) (ولیکینز ۱۹۷۲)، فرهنگ‌پذیری/فرهنگ‌ناپذیری (چستین ۱۹۹۸) و غیره؛ و در نتیجه نظام آموزشی زبان خارجی از «معلم محوری» به «زبان‌آموز محوری» (استرن ۱۹۸۳، صص ۵۰۶ تا ۵۱۳) تبدیل شد و این تغییر و تحول، مسایل علمی آموزش زبان را با جنبه‌های انسانی و هنری آن هماهنگ ساخت و نیز عوامل فرهنگی، موقعیتی و محیط‌های کاربردی را نیز در آن مؤثر دانست و خلاصه این که در دهه آخر قرن بیستم نهضت بزرگی در شیوه تدریس و یادگیری زبان خارجه به وقوع پیوست و اوضاع را برای یادگیری هر فرد علاقه‌مند به زبان خارجی مساعد ساخت؛ به نحوی که امروزه یادگیری زبان خارجی برای هر منظور خاص و برای هر کاربرد ویژه مقدور و میسر شده است. در این راستا، برنامه‌ریزی آموزش زبان (syllabus designing) (مانی ۱۹۷۸) و نرم‌افزارهای مربوط به آن که روی دیسکت‌ها و CDها ضبط شده و در اختیار زبان‌آموزان قرار گرفته، نیز تا حد زیادی راهگشا و مؤثر بوده است و ظاهر آن به نظر می‌رسد که با ورود به قرن بیست و یکم، دیگر هیچ نوع مسأله لاینحل و غیرممکنی در امر آموزش و یادگیری زبان خارجی باقی نمانده باشد. اما، متأسفانه باید اذعان داشت که در سیر پیشرفت آموزش زبان خارجی که در بالا گذشت، هنوز هم ناشناخته‌ها و مواضع مبهم و کشف نشده‌ای وجود دارد که از بین آن‌ها می‌توان به یک حلقه مفقوده یا لاقط ناشناخته به اسم «بازخور» یا (feedback) (اور ۱۹۹۶، صص ۲۴۲ تا ۲۵۸) اشاره کرد که هنوز به طور شایسته مورد بررسی، شناسایی و کاربرد واقعی در آموزش زبان قرار نگرفته و آن‌طور که بایسته است به آن بها داده نشده و بررسی منسجمی در مورد آن انجام پذیرفته است.

هدف از این بررسی

منظور عمده این مطالعه، بررسی مجمل و مقدماتی‌ای در مورد کاربرد «بازخور» در بهبود کیفیت آموزشی زبان خارجه است. فرض بر این است که هر اندازه «بازخور» رفتارهای آموزشی و اعمال تعلیماتی معلم زبان مناسب‌تر، خوش‌آیندتر و مطلوب‌تر باشد، میزان یادگیری و پیشرفت دانش‌آموزان بیش‌تر خواهد شد. هر چند نگارنده معتقد است که برای ارزیابی این فرضیه یک تحقیق تجربی (experimental research) لازم است،

ویژگی‌های «معلم» زبان خوب

از دیدگاه زبان آموزان

دکتر حسین وثوقی
استاد دانشگاه تربیت معلم

(کاربرد «بازخورد» یا *feedback* در آموزش زبان خارجی)

Abstract

The main purpose of this article is to investigate the feedback of high-school students about the desirable language teacher. To achieve this purpose a questionnaire was prepared and was distributed to several language classes from different boy and girl schools randomly selected.

The questionnaire reminding the subjects of the fact that the teacher is one of the main factors affecting FL learning requires the students to write five merits that they wish their language teachers have and three demerit characteristics that they wish their language teacher would avoid.

The article then categorizes and describes the opinions (or feedback) of the students and discusses the implications of feedback in the foreign language teaching and learning.

Key Words: feedback, language, teaching, questionnaire.

مقدمه

آنچه در کتاب‌های مختلف آموزش زبان خارجی آمده، به طور جامع و کلی عبارت است از تعدادی نظریه‌های زیربنایی زبان‌شناسی، روان‌شناسی و آموزشی (pedagogical) و نیز یک سری شیوه‌ها، روش‌ها و راهکارهای تدریس مهارت‌های مختلف کاربردی زبان خارجی (ریسچاردز و راجرز ۱۹۸۶ و چستین ۱۹۸۸)، و آن‌گاه مجموعه‌ای از فعالیت‌های کلاسی، تمرین‌های مکانیکی، با مفهوم و تکلمی (پالستون و برودر ۱۹۷۸) و نیز تکالیف تقویتی (reinforcement) (ریورز و تمپرلی ۱۹۷۸) و بالاخره شماری از انواع آزمون‌های پیشرفت، و تعیین سطح (با مراجع بسیار متعدد) و غیره که همه این معلومات و

یافته‌ها می‌توانند معلم زبان را در ابعاد گوناگون حرفه‌ای و برای منظورهای مختلف آموزشی مجهز و توانمند سازند.

از سوی دیگر، ابزارهای گوناگونی برای مدد بخشیدن به معلم زبان تولید شده‌اند که از جمله می‌توان وسایل سمعی و بصری، نوارهای فیلم سینمایی، فیلم‌های ویدیویی، اسلایدها، نوارهای صوتی، کتاب‌های تمرین دانش آموز، کتاب‌های راهنمای معلم، آزمایشگاه زبان، وسایل تکثیر، دیسک‌های رایانه‌ای، تصاویر (رایت ۱۹۸۹)، کارت‌های راهنما، بازی‌های زبان (وثوقی و کلیر ۱۹۹۳، هنگام ۱۹۹۵) معماها و غیره را نام برد.

اما با وجود تمامی این دست‌آوردهای علمی، تجهیزات سودمند کمک آموزشی و برنامه‌های پیشرفته تربیت معلم زبان

دانش آموزان مدارس راهنمایی ایران در درس زبان انگلیسی «ارائه داد». در این پروژه سه هزار دانش آموز دختر و پسر مدارس راهنمایی در ۵ آزمون پیشرفت تحصیلی شرکت کرده اند و به یک پرسشنامه تعیین نگرش نیز پاسخ داده اند. براساس یافته های این مطالعه، ایشان نتیجه گیری کرد: «با وجود نگرش منفی مسؤلان، معلمان و همچنین عامه مردم نسبت به موفقیت آموزش زبان در ایران، پیشرفت تحصیلی دانش آموزان در پایه های دوم و سوم راهنمایی رضایتبخش است. در ضمن، اکثر دانش آموزان در ابتدا نسبت به آموزش زبان خارجی نگرش مثبت و انگیزه های بالا دارند، اما هرچه به سطوح بالاتر نزدیک می شوند، انگیزه خود را از دست می دهند و نگرش منفی می یابند.»

در پایان، آقای دکتر فرهادی در پایان پیشنهادهایی در خصوص تحقیقات مرتبط آتی ارائه داد.

شایان توجه است که در آخرین روز گردهمایی، پرسشنامه ای به منظور بررسی چگونگی ارتقای کیفی برنامه ریزی و اجرای فعالیت های مشابه در آینده، در اختیار شرکت کنندگان قرار گرفت که نتیجه آن به شرح زیر است:

۱. موارد ارزشیابی میزان دستیابی اهداف سمینار

تحقق نیافت	نسبتاً تحقق یافت	تحقق یافت
۲٪	۵۸٪	۳۶٪

۲. طراحی گردهمایی

میزان رضایت شرکت کنندگان

حداقل رضایت	رضایت نسبی	رضایت مطلوب	کمال رضایت
۲۲	۲۱	۵۵	۲۷
۲۵	۲۰	۴۹	۲۲/۵
۲۱	۲۲	۲۷	۲۳
۲۹	۲۲	۲۶	۳۰
۲۲	۲۶	۲۲	۲۸

۳. امکانات و کیفیت اجرا

حداقل رضایت	رضایت نسبی	رضایت مطلوب	کمال رضایت
۲۴	۲۰	۴۹	۲۱
۲۴	۲۸	۴۱	۲۸
۲۳	۲۱	۴۶	۳۲
۲۶/۴	۲۱	۴۷	۳۰

۴. ارزیابی کلی از گردهمایی

نسبتاً خوب	خوب	بسیار خوب	عالی
۲٪	۲۴٪	۵۶٪	۱۶٪

بخش دوم پرسشنامه

پیشنهادها و توصیه ها

۵. آیا برگزاری گردهمایی های مشابه را پیشنهاد می کنید.

بلی ۹۹٪	خیر ۱٪
---------	--------

۶. چه عناوین و موضوع هایی در گردهمایی مشابه آینده گنجانده شود؟

ده عنوان از عناوین مهم پیشنهادی عبارت بودند از:

- روش های جدید در آموزش زبان (دوره فرا روشی)؛
- بررسی بیش تر مسایل آموزش زبان در ایران (ارائه نتایج تحقیقات)؛
- سنجش و ارزیابی (Assessment & Evaluation)؛
- جنبه های عملی آموزش زبان؛
- آموزش دبیران؛

● تهیه و تدوین مطالب درسی (Material Development)؛

● زبان شناسی کاربردی (Applied Linguistics)؛

● برنامه ریزی درسی و سیاستگذاری درس زبان؛

● مقایسه آموزش بزرگسالان با آموزش کودکان؛

● راه های ایجاد انگیزه در بین زبان آموزان؛

۷. عناوین سخنرانی ها و برنامه های آموزشی را که مایلید توسط سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی ارائه شود، بیان کنید.

ده عنوان از عناوین مهم پیشنهادی عبارت بودند از:

- کارگاه آموزشی (تدریس عملی و ارائه تدریس به شیوه ارتباطی)؛

● عوامل یادگیرنده، در آموزش زبان (Learner Factors)؛

● عوامل اجتماعی در آموزش زبان (Social Factors)؛

● راهبردهای عملی در بهبود کیفی کتب انگلیسی در مدارس؛

● زبان شناسی کاربردی (Applied Linguistics)؛

● ارائه پژوهش های مربوط به آموزش زبان؛

● روان شناسی یاددهی - یادگیری زبان؛

● بازاندیشی در تدریس (Reflective Teaching)؛

● مدیریت کلاس درس (Class Management)؛

● پژوهش کلاسی (Classroom Research)؛